

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028

Hitra kommune

Vedtatt av kommunestyret 30.05.2024,
sak 41/24

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen. Planen gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser på 340 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet begynner. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapport fra forvaltningsrevisjonen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i noen tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side. Oversikten inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
<p>Rekruttering, vikarbruk, beholde kompetanse</p>	<p>Hitra kommune har stort behov for arbeidskraft. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene, settes det i verk tiltak som fører til høyere kostnader og mindre stabilitet i bemanningen, eksempelvis bruk av vikarbyråer.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad følger Hitra kommune gjeldene regelverk ved ansettelser? • Hvordan er praksis for vurdering av vikarbehov? • Hvordan sørger Hitra kommune for å beholde eksisterende kompetanse? • Hvilke tiltak har kommunen gjort for å utvikle medarbeidernes kompetanse?
<p>Sykefravær</p>	<p>Hitra kommune har hatt stigende sykefravær de siste årene og da spesielt innafor helse- og omsorg og barnehage. Sykefraværet har både en økonomisk kostnad og en fare for at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad arbeides det systematisk med å forebygge og redusere sykefravær i kommunen? • Har kommunen tilstrekkelig oversikt over sykefraværet, og konsekvensene av dette? • Blir sykmeldte ansatte fulgt opp i samsvar med lovverket og kommunens egne rutiner? • Hvordan fungerer samarbeidet mellom kommunen og andre involverte, f.eks. NAV, bedriftshelsetjenesten, fastlege og verneombud?
<p>Økonomisk bærekraft</p>	<p>En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Kommunen har høy gjeldsgrad.</p> <p>Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har Hitra kommune vedtatt måltall som sikrer økonomisk bærekraft? • Styres det etter de fastsatte måltallene og handlingsreglene? • Er kommunens gjeldsutvikling økonomisk bærekraftig? • Er økonomistyringen tilfredsstillende?

<p>Barn med særlige behov</p>	<p>Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Andel barn i Hitra kommune som er henvist til PP-tjenesten har økt de siste årene. Dette vil føre til økt behov for ressurser og lenger ventetid. Flyktingestrømmen vil også kunne føre til økt behov for tjenester. Det er mangel på personale innafor barnevernsområdet.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Får elever i skole og barnehage undervisning som er tilpasset sine evner og forutsetninger? • Bidrar PPT inn mot skoler og barnehager for å sikre tidlig innsats og bistand ved behov? • Har Hitra kommune organisert tjenestene slik at det er mulig å kunne tilby spesialpedagogisk hjelp til barn som ikke går i barnehage? • Får fremmedspråklige elever som har krav på det særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring?
<p>Demensomsorg</p>	<p>Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegges det for at personer med demens kan bli boende i eget hjem? • Får brukerne tjenester som er tilpasset deres individuelle behov? • Følger kommunen regelverket for vurdering av pasientenes samtykkekompetanse og bruk av tvungen helsehjelp? • Får pårørende tilstrekkelig bistand og oppfølging?
<p>Tildeling av tjenester</p>	<p>Tildeling av tjenester berører utskrivningsklare pasienter og mottaksmuligheter i kommunen samt arbeidsfordelingen mellom spesialhelsetjenesten og kommunen. En konsekvens av feil i tildelingene er at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på, som i neste omgang kan gi dårligere livskvalitet.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ta imot alle utskrivningsklare pasienter fra spesialhelsetjenesten? • Er kommunikasjonen mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten tilfredsstillende? • Har kommunen tilfredsstillende saksbehandlingsrutiner for vedtak om helsetjenester i hjemmet og plass ved sykehjem? • Oppfyller kommunen de krav som stilles til enkeltvedtak om sykehjemsplasser? • Oppfyller kommunen de krav som stilles til enkeltvedtak om helsetjenester i hjemmet?

<p>Taushetsplikt og personvern (tverrfaglighet)</p>	<p>Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har Hitra kommune tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt? • Er praktiseringen av taushetsplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt mellom barnehage, skole, PPT, barnevern og helsestasjon- og skolehelsetjeneste til barn og unges beste? • Er personopplysninger om elever tilstrekkelig sikret i skolene?
<p>Utenforskap</p>	<p>Flere og flere faller utenfor i samfunnet, det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp og det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne. Hitra har hatt mer enn en dobling av utbetaling i sosialstøtte de siste årene. Det gis tjenester knyttet til økonomisk rådgiving i tråd med landsgjennomsnitt, men behovet blant innbyggerne øker og de høye kostnadene til sosialhjelp har gjort det vanskeligere å bruke ressurser på forebygging.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobber kommunen systematisk med forebyggende innsats rettet mot barn og unge? • Hva er omfanget av elevfraværet og hva kjennetegner fraværet? • Følger Hitra kommune opp elever med høyt fravær? • Har kommunen tilstrekkelig oversikt over trekk ved samfunnsutviklingen som kan påvirke forekomsten av barnefattigdom? • Hvordan kartlegger kommunen behovene til det enkelte barn ved tildeling av økonomisk sosialhjelp og andre relevante sosiale tjenester? • Brukes erfaringer fra tjenestemottakere og berørte barn for å evaluere kommunens arbeid mot barnefattigdom?
<p>Offentlige anskaffelser</p>	<p>Regelverket om offentlige anskaffelser er komplisert, Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge hvis det gjøres feil. Feil kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følger Hitra kommune regelverket for offentlige anskaffelser? • I hvilken grad har kommunen kontrollrutiner som sikrer at regelverket følges i anskaffelser? • I hvilken grad følges regler om krav til konkurranse og etterprøvnbarhet av konkurranse?

<p>Saksbehandling til barnets beste</p>	<p>I alle saker som gjelder barn, skal barnets beste vurderes og vektet opp mot andre momenter i saken. Synspunktene til barnet skal tillegges «behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet.» Minimumskravene til enkeltvedtak i forvaltningsloven er ikke tilstrekkelig for å ivareta saksbehandling med fokus på barnets beste.</p> <p>Hvordan saksbehandler vurderer hva som er til det beste for barnet, samsvarer ikke nødvendigvis med hva barnet selv forteller eller hva foreldrene ønsker. Det må gjøres en selvstendig vurdering basert på faglig kompetanse av hvilke tiltak som er til det beste for det enkelte barnet.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har Hitra kommune system som sikrer tilfredsstillende kvalitet i saksbehandlingen? • Følger Hitra kommune lovpålagte krav om forsvarlig saksutredning? • Dokumenteres det i vedtak hvordan barnets beste er vurdert og hvilken vekt barnets mening er tillagt?
<p>TrønderEnergi AS med datterselskaper</p>	<p>Selskapet eies av 19 kommuner samt KLP (Kommunal Landspensjonskasse). Selskapet er organisert som konsern, med TrønderEnergi som morselskap. Konsernorganisering innebærer at det oppstår et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er det etablert en hensiktsmessig rapportering mellom mor- og datterselskaper? • Er selskapsomdannelsene i selskapet håndtert innenfor reglene for habilitet? • Er Hitra kommune sine interesser ivaretatt i selskapsomdannelsene? • Skjer transaksjoner mellom kommunen og konsernet til markedsmessige vilkår?
<p>ReMidt IKS</p>	<p>ReMidt IKS har 17 eierkommuner i Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskapet leverer tjenester til innbyggerne knyttet til husholdningsavfall og slam.</p> <p>Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ivaretar selskapet eiernes behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost? • Etterlever selskapet reglene om offentlige anskaffelser ved sine innkjøp?

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

1. Samhandlingsreformen (2024)
2. Psykososialt skolemiljø (2023)
3. Boligsosialt arbeid (2021)
4. Kristiansund og Nordmøre havn IKS (2020)